

1. Rij -en rusttijden: wetgeving

1.1 De verordeningen

Verordening (EG) nr. 561/2006, zoals gewijzigd door Verordening (EU) 2020/1054, bevat voorschriften voor de rijtijden, de onderbrekingen en de rusttijden van bestuurders van vrachtwagens, touringcars en autobussen om de arbeidsomstandigheden en de verkeersveiligheid te verbeteren. Verordening (EG) nr. 561/2006:

DOEL:

Het harmoniseren van de voorwaarden voor concurrentie tussen verschillende wijzen van vervoer over land, met name met betrekking tot de wegvervoersector, het verbeteren van de werkomstandigheden en de verkeersveiligheid, het bevorderen van een betere controle en handhaving door de lidstaten en betere arbeidsomstandigheden in de wegvervoerssector.

- Is van toepassing op het wegvervoer van goederen door voertuigen met een totale massa van meer dan 3,5 ton en op het wegvervoer van personen door voertuigen die zijn toegerust om meer dan negen personen (inclusief de bestuurder) te kunnen vervoeren;
- Met ingang van 1 juli 2026 van toepassing op het wegvervoer van goederen in het internationale vervoer of bij cabotage door voertuigen (inclusief aanhangwagens of opleggers) met een totale massa van meer dan 2,5 ton;
- Is ongeacht het land waar het voertuig is ingeschreven, van toepassing op wegvervoer dat plaatsvindt binnen de Europese Unie (EU) en tussen de EU-lidstaten, Zwitserland en de landen van de Europese Economische Ruimte.

TOEPASSINGSGBIED:

De verordening is van toepassing op wegvervoer:

- Van goederen waarbij de toegestane maximummassa van de voertuigen, dat van de aanhangwagens of opleggers inbegrepen, meer dan 3,5 ton bedraagt; of van personen door voertuigen die zijn gebouwd of permanent zijn toegerust om meer dan negen personen, de bestuurder inbegrepen, te kunnen vervoeren en die daartoe zijn bestemd.
- Vanaf 1 juli 2026 zal dit ook van toepassing zijn op voertuigen, aanhangwagen(s) of oplegger(s) inbegrepen met een MTM van meer dan 2,5 ton bij internationaal vervoer of bij cabotage.

1.2 Europese uitzonderingen

- Voertuigen die gebruikt worden voor geregelde diensten van personenvervoer over een traject van niet meer dan 50 km;
- Voertuigen of een samenstel van voertuigen met een toegestane maximummassa van niet meer dan 7,5 ton die gebruikt worden voor:
 - Het vervoer van materiaal, uitrusting of machines die de bestuurder nodig heeft voor de uitoefening van zijn beroep.
 - Voor het leveren van goederen die op ambachtelijke wijze zijn vervaardigd, en die enkel binnen een straal van 100 km rond de vestigingsplaats van de onderneming worden geleverd en op voorwaarde dat het besturen van het voertuig niet de hoofdactiviteit van de bestuurder is en waarbij het vervoer niet voor rekening van derden gebeurt.
- Voertuigen waarvan de toegestane maximumsnelheid niet meer dan 40 km per uur bedraagt;
- Voertuigen van, of zonder bestuurder gehuurd door de strijdkrachten, civiele bescherming, brandweer en korpsen voor de handhaving van de openbare orde voor zover het vervoer plaatsvindt in het kader van de taak waarmee deze organen zijn belast en onder hun controle valt;
- Voertuigen, met inbegrip van voertuigen gebruikt bij niet-commerciële vervoersoperaties met betrekking tot humanitaire hulp, die gebruikt worden in noodsituaties of voor reddingsoperaties;
- Speciaal voor medische doeleinden gebruikte voertuigen;
- Voertuigen die speciaal zijn uitgerust voor reparaties en wegslepen, binnen een straal van 100 km rond hun standplaats;
- Voertuigen die op de weg worden beproefd met het oog op de technische ontwikkeling, reparatie of onderhoud, en nieuwe of vernieuwde voertuigen die nog niet in gebruik zijn genomen;
- Voertuigen of een combinatie van voertuigen die worden gebruikt voor niet-commercieel goederenvervoer en waarvan de MTM meer dan 7,5 ton bedraagt;

- Commerciële voertuigen die krachtens de wetgeving van de lidstaat waar ermee wordt gereden een historisch statuut hebben, en die voor niet commercieel vervoer van personen of goederen worden gebruikt;
- Voertuigen met een toegestane maximummassa, dat van aanhangwagen(s) of oplegger(s) inbegrepen, van meer dan 2,5 ton maar niet meer dan 3,5 ton, die worden gebruikt voor het vervoer van goederen, indien het vervoer niet wordt verzorgd voor rekening van derden, maar voor rekening van de onderneming of de bestuurder, en het besturen van het voertuig niet de hoofdactiviteit is van de persoon die het voertuig bestuurd. (wijziging pas in voege op 01-07-2026).

1.3 Bijkomende uitzonderingen België

- Voertuigen van, of zonder bestuurder gehuurd door, de overheid voor wegvervoer dat de particuliere vervoersondernemingen niet beconcurrereert;
- Voertuigen voor goederenvervoer van, of zonder bestuurder gehuurd door landbouw-, tuinbouw-, bosbouw-, veeteelt of visserijbedrijven die in het kader van hun eigen bedrijvigheid worden gebruikt voor ritten binnen een straal van 100 km rond de vestigingsplaats van het bedrijf;
- Land- en bosbouwtrekkers die worden gebruikt voor land- of bosbouwwerkzaamheden, binnen een straal van 100 km rond de vestigingsplaats van het bedrijf dat deze voertuigen bezit, leest, of huurt;
- Voertuigen of combinaties van voertuigen met een toegestane maximummassa van ten hoogste 7,5 ton, die worden gebruikt door leveranciers van de universele dienst voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten voor het bezorgen van goederen en binnen een straal van 100 km rond de vestigingsplaats van het bedrijf en op voorwaarde dat dit vervoer niet de hoofdactiviteit van de bestuurder is;
- Voertuigen die worden gebruikt voor autorijlessen en examens met het oog op het verkrijgen van een rijbewijs of een getuigschrift van vakbekwaamheid, op voorwaarde dat deze voertuigen niet worden gebruikt voor het commerciële vervoer van goederen of personen;

- Voertuigen die worden gebruikt in verband met de rioleringsdienst, diensten ter bescherming tegen overstromingen, diensten met betrekking tot de water-, gas of elektriciteitsvoorziening, onderhoud van en toezicht op wegen, de ophaaldienst voor huishoudelijk afval en de verwijdering ervan, diensten van telegrafie en telefonie, radio- en televisieuitzendingen, evenals voor de opsporing van zend of ontvangstapparatuur voor radio en televisie;
- Voertuigen met 10 tot 17 zitplaatsen die uitsluitend worden gebruikt voor niet-commercieel personenvervoer;
- Speciaal voor het vervoer van circus- of kermismateriaal uitgeruste voertuigen;
- Speciaal uitgeruste voertuigen voor mobiele projecten, voornamelijk als educatieve inrichting bedoeld zijn;
- Voertuigen voor het ophalen van melk op boerderijen;
- Voertuigen die uitgerust zijn voor geld- en/of waarde transporten;
- Voertuigen gebruikt voor het vervoer van niet voor menselijke consumptie bestemde geslachte dieren of slachtafval;
- Voertuigen die uitsluitend gebruikt worden op wegen binnen havens, intermodale overslagcentra en spoorwegterminals;
- Voertuigen die voor het vervoer van levende dieren van de boerderijen naar de plaatselijke markten en omgekeerd of van de markten naar de plaatselijke slachthuizen gebruikt worden binnen een straal van maximum 100 km;
- Voertuigen uitgerust met betonpomp, kraan, hoogtewerker.

1.4 Overzicht symbolen en registratie

Rijtijd is de tijd dat de bestuurder effectief rijdt

Laden en lossen en overige werktijden

Beschikbaarheid

Rijtijdonderbrekingen, dagelijkse en wekelijkse rust, ziekte en verlof

1.5 Maximum rijtijden en rusttijden

Dagelijkse rijtijden:

- Maximum 9 rijuren per arbeidsdag
- Maximaal 2 dagen van 10 rijuren per week

Wekelijkse rijtijden:

- Maximaal 56 rijuren
- De totaal bij elkaar opgetelde rijtijd per 2 opeenvolgende weken bedraagt maximaal 90 rijuren

Rijtijdonderbrekingen:

- Na een maximaal 4u30, 45 minuten ononderbroken rusttijd.
- De 45 minuten mogen opgesplitst worden door ten minste 15 minuten, en de tweede onderbreking door minimaal 30 minuten rusttijd.

Dagelijkse ononderbroken rusttijd:

- Minimum 11 uur na het einde van de voorafgaande dagelijkse of wekelijkse rusttijd
- Maximum 3 x per week mag deze dagelijkse rust verkort worden door minimaal 9 uur
- Splitsen mag in 2 periodes. 1ste periode in 3 uur en de 2de periode minimum 9 uur. Totaal is dit een rustperiode van 12 uur.

Dagelijkse rusttijd bij dubbele bemanning:

- Minimaal 9 uur binnen een periode van 30 uur.

Dagelijkse/wekelijkse rust boot/trein:

- Bij een normale dagelijkse rust of verkorte wekelijkse rusttijd 11 uur of 3 uur + 9 uur.
- Deze periode mag maximaal 2 maal onderbroken worden. Samen mogen deze onderbrekingen niet langer dan 1 uur bedragen.
- Bij wekelijkse rust dient de overtocht minimaal 8 uur te duren

Gedurende de gehele overtocht dient de chauffeur over een bed of slaapbank te beschikken

Wekelijkse rusttijd:

- Weekendrust minimaal 45 uur
- Verkorte weekendrust minimaal 24 uur
- Verkorte weekendrust mits compensatie door een equivalente ononderbroken rust, opgenomen voor het einde van de 3de week en aansluitend op een andere rusttijd van minstens 9 uur.
- Weekendrust mag niet later beginnen dan aan het einde van maximum 6 periodes van 24 uur
- Binnen een periode van 4 weken moet de chauffeur kunnen terugkeren naar de lidstaat van vestiging werkgever of woonplaats chauffeur om minstens één normale wekelijkse rusttijd of wekelijkse rusttijd van meer dan 45 uur ter compensatie van een verkorte wekelijkse rusttijd te nemen.

Af ijkin 1

Bij internationaal vervoer mogelijkheid om 2 verkorte wekelijkse rusttijden na mekaar te nemen:

- De rust moet worden genomen buiten de lidstaat van werkgever of land-woonplaats van de bestuurder en in een willekeurige periode van 4 opeenvolgende weken, ten minste 4 wekelijkse rusttijden neemt, waarvan 2 normale wekelijkse rusttijden;
- De compensatie van de twee opeenvolgende verkorte wekelijkse rusttijden moet opgenomen worden voorafgaande aan de eerstvolgende normale wekelijkse rust.

Afwijkin 2

Voor een bestuurder die een eenmalige ongeregelde vervoersdienst bestaande uit het internationale vervoer van passagiers verricht geldt de 12-dagenregel op voorwaarde dat:

- De dienst minimum 24 uur ononderbroken in een andere land dan waar de vervoerdienst begon,
- De bestuurder na de afwijking twee normale wekelijkse rusttijden of, één normale wekelijkse rusttijd en één verkorte wekelijkse rusttijd van ten minste 24 uur neemt

Voorwaarden Afwijking 2:

- Het voertuig dient uitgerust te zijn met een digitale tachograaf.
- Indien de rit wordt afgelegd tussen 22u en 06u, dient het voertuig dubbel bemand te zijn anders is de rijtijd beperkt tot drie uur

Rustperiode buiten de standplaats:

- Dagelijkse en verkorte wekelijkse rusttijd mag buiten de standplaats in het voertuig genomen worden mits dit in een stilstaand voertuig gebeurt en er een behoorlijke slaapfaciliteit aanwezig is.
- De verkorte wekelijkse rusttijd telt dan slechts voor 24 uur.

Traject van en naar het voertuig:

- De tijd om zich met een privévoertuig naar de vrachtwagen te begeven, als deze gestald is buiten de woonplaats of de gebruikelijke standplaats, wordt als "andere werkzaamheden" ingegeven. (Arbeidstijd).

Afwijking maximale rijtijd:

- De chauffeur mag afwijken van de rij- en rusttijden om een geschikte stopplaats te kunnen bereiken.
 - Voor zover dit nodig is om de veiligheid van personen of lading te waarborgen
 - Mits de verkeersveiligheid niet in gedrang komt
 - De chauffeur bij aankomst parkeergelegenheid, dit op het registratieblad of een afdruk van het controleapparaat vermelding maakt:

Op basis van ART 12 van VERORDENING (EG) nr. 561/2006 Afgeweken van de rij & rusttijden omwille van ...

De dagelijkse en/of wekelijkse rijtijd kan verlengd worden om de chauffeur toe te laten zijn wekelijkse rust bij de werkgever of in de woonplaats van de chauffeur te nemen.

- Optie 1: De rijtijd mag met maximum 1 uur verlengd worden om een normale/verkorte wekelijkse rust te nemen.
- Optie 2: De rijtijd mag met maximum 2 uur verlengd worden maar moet steeds aangevangen worden na een rustperiode van minimaal 30 minuten.

Deze extra rijtijd mag enkel gebruikt worden als deze gevolgd wordt door een wekelijkse rust van minimaal 45 uur. De extra rijtijd dient in beide gevallen aansluitend gecompenseerd te worden voor het einde van de derde week die volgt op de betrokken week.

1.6 Overzicht EG verordening 561/2006

Dagelijkse rijtijd	<ul style="list-style-type: none">• 9 uur/dag• 2 x per week mag deze verlengd worden tot 10 uur
Wekelijkse rijtijd	<ul style="list-style-type: none">• Maximum 56 uur
Tweewekelijkse rijtijd	Per 2 opeenvolgende weken, maximum 90 uur
Rijperiode	<ul style="list-style-type: none">• Maximum 4u30min
Rijtijdonderbreking	<ul style="list-style-type: none">• Minimum 45 min aansluitend of• Onderbroken 15 min 1ste periode 30 min 2e periode
Dagelijke rusttijd	Normale rusttijd 11 uur 9 uur verkorte rusttijd maximum 3 x per week Opgesplitst 3 + 9 uur rusttijd (totaal 12 uur)
Dagelijke rusttijd - Dubbele bemanning	Minimaal 9 uur binnen de 30 uur
Dagelijkse rust gecombineerd vervoer boot/trein	Minimaal 11 uur met een onderbreking van maximum 1 uur
Wekelijkse rusttijd	<ul style="list-style-type: none">• Normale wekelijkse rusttijd 45 uur• Verkorte wekelijkse rusttijd minimaal 24 uur

2. Digitale tachograaf

2.1 Algemeen

- De tachograaf wordt jaarlijks gekeurd bij de technische keuring
- 2-jaarlijks wordt de tachograaf geijkt door een erkend installateur
- De tachograaf registreert alle gegevens
- Dient 2-maandelijks uitgelezen te worden door de werkgever

2.2 Gebruik tachograaf

Tachograafkaarten:

- Bestuurderskaart (chauffeur) dient uitgelezen te worden na max. 21 dagen.
Verplichting voor de chauffeur
- Werkplaatskaart (installateur)
- Bedrijfskaart (kaart van het bedrijf)
- Controlekaart (controlediensten, politie)

Gebruik tachograaf:

- Bestuurderskaart plaatsen (gleuf 1)
 - Bestuurderskaart 2e chauffeur (gleuf 2) binnen het eerste uur van vertrek chauffeur 1!
- Indien van toepassing, manuele registraties invoeren
- Verwijderen van de kaart enkel bij:
 - Wissel voertuig
 - Wissel kaart meervoudige bemanning
 - Controle

Einde werkdag:

Optie 1: Bestuurderskaart verwijderen

Optie 2: Kaart in de tachograaf laten zitten

- Einde werkdag
- Landcode ingeven einde arbeidsdag
- Let wel! Bij vertrek na de rustperiode: begin arbeidsdag + landcode ingeven

2.3 Verplichtingen werkgever/werknemer

- De bestuurder moet de bestuurderskaart aanvragen via de website www.digitach.be
- Vernieuwing van de kaart kan ten vroegste twee maanden voor vervalddag van de huidige kaart ingediend worden. (digitaal)
- Chauffeur en werkgever dienen toe te zien op het correcte gebruik en de juiste werking van zowel de tachograaf als de tachograafkaart.
- Indien de kaart defect, door verlies, diefstal, beschadiging of slechte werking moet de bestuurder aan het begin en het einde van de werkdag een uitprint maken met de vermelding van zijn persoonlijke gegevens:
 - Naam
 - Rijbewijsnummer
 - Handtekening
- Bij controle dient de chauffeur volgende zaken voor te leggen:
 - Bestuurderskaart
 - Eventuele tachograafschijven (indien van toepassing)
 - Op verzoek prints van de 28 kalenderdagen, voorafgaande aan de controle (zorg voor voldoende printrolletjes)
- Bij defect, verlies of diefstal van de bestuurderskaart moet de bestuurder binnen de 7 werkdagen een vervanging aanvragen in het land van uitgifte.
 - Gedurende die tijd de gegevens printen en aan te vullen met uw gegevens.
- De chauffeur dient de lokale tijd te wijzigen. (zomer/wintertijd)

Defecte tachograaf:

- De werkgever dient de tachograaf zo vlug mogelijk te laten herstellen.
- Indien de chauffeur pas na meer dan 1 week terug naar de vestigingsplaats kan, moet hij het toestel onderweg laten herstellen.
- De chauffeur dient gedurende die periode manueel zijn activiteiten te registreren. (achterkant printrolletje)

Verlies of diefstal bestuurderskaart:

- Aangifte bij de politie
- Werkgever op de hoogte stellen
- Binnen de 7 dagen nieuwe bestuurderskaart aanvragen in het land van uitgifte.
 - Attest buitenbezitstelling toevoegen bij de aanvraag (PV Politie)
- Print-out begin en einde werkdag
 - Aanvullen met n°-bestuurderskaart, naam, datum, handtekening

Aansprakelijkheid bij inbreuken:

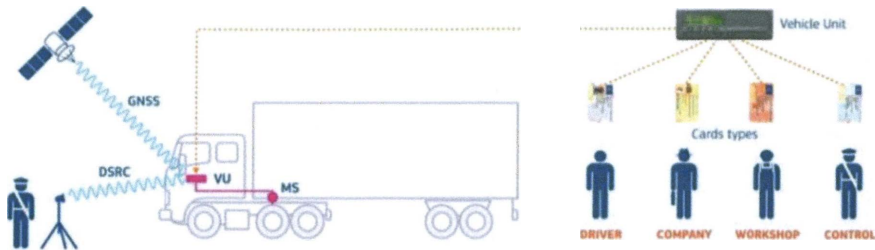
- Chauffeur verplichten dagelijkse/weekendrust te nemen
- Onmiddellijke inning (boetes)
- Immobilisatie van het desbetreffende voertuig
-

2.4 Wetswijzigingen: Mobility Package regels in 2022

De regelgevingen in 2022 zijn in drie verschillende termijnen ingegaan. De eerste op 2 februari, de tweede op 21 februari en de laatste op 21 mei.

Tachograaf:

- Vanaf 15 juni 2019 moeten alle nieuwe ingeschreven voertuigen uitgerust zijn met een slimme tachograaf. Deze moet een betere controle en handhaving van de rij- en rusttijden verzekeren ten einde de eerlijke concurrentie, de sociale bescherming van de bestuurder en de verkeersveiligheid te bevorderen.
- Het nieuwe model is beter beveiligd, en kan verbinding maken met het Intelligent Transport Systems en laat geolocalisatie van het voertuig toe. Zo worden de start- en stopplaats van een traject automatisch geregistreerd. Iedere 3 uur is er ook een positiebepaling. Bepaalde gegevens kunnen van op afstand door de autoriteiten gecontroleerd worden via een cloud signaal.

Vanaf 2 februari 2022 gelden een aantal regels voor chauffeurs die gemeten worden met de tachograaf.

Chauffeurs kunnen in alle EU-lidstaten gecontroleerd worden langs de weg op rij- en rusttijden. Via de tachograaf wordt er gecontroleerd of de chauffeur niet meer dan 60 uur arbeidstijd heeft gehad in een week. Daarnaast moeten chauffeurs bij de eerst mogelijke stop na een grensovergang ook de landcode in de tachograaf invoeren.

Smart 2 tacho

- Vanaf 21 augustus 2023 wordt de 2e generatie slimme tachograaf verplicht voor alle nieuwe voertuigen. Deze wordt geregistreerd op kenteken. Hierbij gaat de registratie van grensovergangen automatisch. Daarnaast wordt het geheugen van de bestuurderskaarten groter.
- Vanaf 31 december 2024 is het verplicht om de tachograafgegevens van dezelfde dag en de voorafgaande 56 dagen bij te houden. (controleerbaar voor de voorafgaande 56 dagen ipv 28 dagen)
- Vanaf 1 juli 2026 wordt de tachograaf voor Internationaal transport en cabotage verplicht voor voertuigen vanaf 2.500 kg MTM

Detachering

Vanaf 2 februari 2022 zijn nieuwe regels ingegaan over detachering:

- Buitenlandse chauffeurs die in een andere EU-lidstaat werken, hebben recht op het minimumloon van de chauffeurs die in dit land wonen en werken.
- Vrachtwagens moeten vanaf 21 februari 2022 ook iedere 8 weken terugkeren naar de vestiging waarop het bedrijf geregistreerd staat.